



Mikroszámítógépek az információs munkában



MIKROSZÁMÍTÓGÉPEK AZ INFORMÁCIÓS MUNKÁBAN

Mikroszámítógépek az információs munkában / Vásárhelyi Pál. - Bp.: OMIKK, 1986. - 175 p.
ISBN 963 592 581 6
Ára: 120,- Ft

Az információfeldolgozás, legyen az akár irodai, akár dokumentációs vagy könyvtári munka, mindegyik hatékonyabbá tehető a mikroszámítógépek használata által. E gépek adattárolási kapacitása és feldolgozási sebessége folyamatosan nő, ára csök-

ken, olyannyira, hogy előbb-utóbb az információfeldolgozás mindennapi gyakorlatának megszokott eszközei lesznek hazánkban is. Elterjedésüket segíti a hazai gyártás, az *Elektronikai gazdaságfejlesztési program* pedig gyorsítja ezt a folyamatot.

A számítástechnikai fejlesztések egyik legfőbb célja, hogy a gépek használatához egyre kevesebb számítástechnikai ismeretre legyen szükség. A korszerű alkalmazói programok, az ember-gép párbeszéd új lehetőségei egyértelműen tanúskodnak e törekvések sikereiről.

Az elmondottak fokozottan érvényesek a mikroszámítógépekre. A felhasználó számára a hardverrel és szoftverrel kapcsolatos alapismeretek napjainkban már nagyjából ugyanazt a szerepet játsszák, mint a gépkocsivezető autós műszaki ismeretei: korántsem elengedhetetlenek, ám azért tudatosabb és ezáltal hatékonyabbá teszik az eszköz használatát, hiba esetén pedig elősegítik a reális magatartást.

Vásárhelyi Pál könyvének nagy értéke, hogy ezzel a szemlélettel tárgyalja a mikroszámítógépek alkalmazásait az információs munkában. A szerző azokra is gondolt, akiknek még nincsenek számítástechnikai alapismereteik, és azokra is, akiket az általános ismeretek birtokában már csak a mikroszámítógépek használatának területei és módszerei érdekelnek. Ezért az utóbbiak az első két fejezetet – általános hardver és szoftver tudnivalókat bemutató részeket – akár át is ugorhatnák. De vigyázat! A szóban forgó két fejezetnek van egy másik kimondott szándéka is, az alkalmazási célnak megfelelő eszközök és programok kiválasztásának a segítése. Így tulajdonképpen mégsem hiábavaló, ha a tájékozottabbak sem ugorják át őket: a kiválasztás szempontjainak áttekintése minden olvasónak hasznos lehet. Az eszközök ismertetése a processzor, a billentyűzet és más beviteli eszközök, a megjelenítők, a háttértárolók és a nyomtatók bemutatására terjed

ki. A szoftverértékelést néhány programnyelv és operációs rendszer, valamint a kompatibilitás szintjeinek bemutatása segíti elő.

A mikroszámítógépek alkalmazási területei közül könyvünk a szövegfeldolgozással, a vezetési, döntés-előkészítési és ellenőrzési munkát segítő táblázatkereséssel, az információtárolás és -keresés céljaira használható programokkal, az előbbieket funkcióit együttesen nyújtó integrált programcsomagokkal, illetve azok alkalmazási lehetőségeivel és módjaival foglalkozik. Külön fejezetet szentel a könyvtári rendszereknek. Ezek az állománygyarapodás, a katalogizálás és a kölcsönzés-nyilvántartás feladatainak megoldására használhatók vagy önálló célprogramokkal, vagy az integrált program segítségével.

E fejezetekben nemcsak az alkalmazási területek sajátágaival köthetünk ismeretséget, hanem néhány meghatározó programtermékkel is. A szerző részletesebben tárgyalja a szövegszerkesztő *Wordstar*-t, a táblázatkezelő *Visicalc*-ot, *Multiplan*-t és *Lotus 1-2-3*-at, az információtároló és -kereső *Datafax*-ot, *Superdoc Star*-t és *dBase III*-at, valamint néhány integrált programot.

A mikroszámítógépek intelligens terminálként az online információszolgáltató hálózatokhoz is hozzákapszolhatók. Az egyszerű – mondhatjuk így is –, a "buta" terminállal szemben a mikroszámítógép az információkeresés segédeszközeként számos többlétszolgáltatást nyújthat a kívánt adatbázis automatikus felhívásától a keresőkérdések előzetes megszerkesztésén és tárolásán át a találati halmazok tárolásáig és továbbfeldolgozásáig. Könyvünkben ezért indokolt a táv-adatfeldolgozáshoz és az online szolgáltatások igénybevételéhez szolgáló alapok bemutatása.

A terjedelméhez képest nagyon informatív művet a fontosabb mikroszámítógépeket bemutató függelék és gazdag irodalomjegyzék teszi teljessé.

Hasonlóan átfogó magyar nyelvű munkával e téren még nem találkoztunk. A könyv céljának, az alkalmazási lehetőségek nagyvonalú bemutatásának megfelelően általában nem megy a részletekbe. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a tárgyalás mélysége nem egészen egyenletes. Egyes programok ismertetésében a kelletnél jobban "merül el" (például a *Superdoc* esetében), másokéban a kívánatosnál is nagyvonalúbb (ez a helyzet a könyvtári rendszereknél). A kiválasztott szemléltető példák rendszerint jók, tipikusak, mégha az Apple számítógépre írt programok aránya valamelyest túlteng is. Erre azért sem lett volna szükség, mivel a hazai mikroszámítógép-parkban e márka alig fordul elő. Szerencsésebb lett volna, ha az integrált programcsomagokat a Jane helyett más példán mutatja be a szerző.

A könyvet ábrák, illetve a képernyőről készült fényképek illusztrálják. Ez utóbbiak ugyan hitelesen mutatnák be a programok szolgáltatásait, csakhogy legtöbbjükön a képernyőre írt szöveg olvashatatlan. Ez – persze – nem szerzői hiba.

Észrevételeink mit sem vonnak le e kétségtelenül úttörő mű értékeiből. Ellenkezőleg: Vásárhelyi könyvét az információs munka minden rendű és rangú részeseinek jó szívvel ajánlhatjuk.

Brückner Huba
(Computerworld Informatika Kft.)

Az online kutatások során feltárt szabadalmi információk felhasználási lehetőségei

Egy feltaláló számára a szabadalmaztatáshoz szükséges találmányi bejelentés elkészítéséhez elengedhetetlenül szükséges a találmánya tárgyát képező szakirodalom legszélesebb körű ismerete. A szakirodalom ismerete természetesen magában foglalja a tárgykörbe tartozó szakkönyvek, folyóiratcikkek, konferencia-előadások lehető legteljesebb ismerete mellett a vonatkozó szabadalmi leírások feltárását is. A legfrissebb műszaki információkat ugyanis kétségtávol a szabadalmi leírások tartalmazzák. A szakirodalom alapos feltárása azért nélkülöz-

hetetlen, mert a különböző országokban érvényes szabadalmi törvények általában a szabadalmazthatóság kritériumaként a találmány haladó voltát és abszolút újdonságát szabják meg. Egy találmány újdonságát pedig mi sem bizonyítja jobban, mint ha az adott szakterület eredményeivel (a szak- és szabadalmi irodalommal) összehasonlítva újnak bizonyul.

Egy adott tárgykörbe tartozó szabadalmak feltárása nem kis feladat. Az Egyesült Nemzetek Szervezete 135 tagállama közül 97-ben (1986-os adat) létezik a szabadalom intézményrendszere. Nem lehet,